

роблять для цього все можливе (створюються відповідні законопроекти, сайти, кодекси, курси). Можна сказати впевнено, що нас чекає безпечне майбутнє.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Фейк: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://ru.m.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%B5%D0%B9%D0%BA_\(%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F\)](https://ru.m.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%B5%D0%B9%D0%BA_(%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F))
2. Чому саме фейкова інформація так впливає на людей: [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<https://artefact.live/what-is-fake/>
3. Єврокомісія проти фейків: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/03/12/7078641/>
4. Онлайн-курс медіаграмотності "Качка-дезінформачка": [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://life.pravda.com.ua/columns/2020/08/11/241935/>
5. Законопроект проти фейків: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ua.krymr.com/a/minkult-proty-fejkov-chastyna-2/30402746.html>

Станіслав Попко

*здобувач вищої освіти факультету
підготовки фахівців для підрозділів
стратегічних розслідувань*

Науковий керівник:

Ія Новицька

*викладач кафедри гуманітарних дисциплін
та психології поліцейської діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

ПОНЯТТЯ КІБЕРБУЛІНГУ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ

Булінг, або цькування – актуальна проблема українського суспільства, адже за статистикою у нашій країні від булінгу страждають приблизно 8 із 10 дітей. За даними ВООЗ Україна посідає 4 місце серед країн Європи за рівнем агресії у підлітків [2]. Останнім часом із розвитком інтернет-технологій булінг набуває нових форм, зокрема, дослідники стали виділяти так званий кібербулінг.

Кібербулінг - це залякування користувача інтернет-ресурсів із використанням цифрових технологій [3]. Це може відбуватися в соціальних мережах, на платформах обміну повідомленнями, ігрових платформах та мобільних телефонах з можливістю доступу до мережі Інтернет. Тобто це багаторазова поведінка одного або групи користувачів веб-ресурсів, спрямована на цькування, шантаж або приниження тих, на кого спрямований психологічний тиск.

Термін «кібербулінг» походить з англійської мови (cyber – віртуальне, опосередковане комп'ютером середовище; to bully – ображати або залякувати когось, хто є меншим або не таким впливовим, примушування такої особи до небажаних дій) [4].

Сучасні тенденції засвідчують, що люди, й передусім діти, проводять дедалі більше часу у віртуальному просторі. Унаслідок цього обривається зв'язок з родиною та друзями. А це, в свою чергу, розширює можливостей для застосування булінгу в мережі. Переслідування у інтернеті стають серйозною соціальною проблемою.

Прикладами кібербулінгу є: поширювання брехні, фальшивої інформації, неправдивих чуток або публікація соромітницьких фотографій автора у соціальних мережах, надсилання шкідливих повідомлень або загроз через платформи обміну повідомленнями, видавання себе

за когось і надсилання підлих повідомлень іншим від імені випадкової людини. Прямі знущання та залякування в мережі можуть траплятись поруч, але люди через колосальний надлишок непотрібної інформації, так званого спаму, можуть так і не дізнатися про такий випадок. Але кібер-провокації залишають цифровий слід - запис, що може виявитися корисним та надати докази, які допоможуть зупинити зловживання [2].

Згідно з результатами кримінологічних досліджень, у суспільстві утвердилася стійка мотивація агресії. Поширеними є вияви заздрості, помсти, неприязні, утвердження влади з обов'язковим підпорядкуванням лідеру, нейтралізації суперника або самоствердження аж до задоволення садистських схильностей. Сформувалася субкультура відстроченого покарання «винуватця» через відео- та фотофіксацію подій, що власне і є залякуванням через соціальні мережі [1].

Іноді діти та підлітки схильні до жорстоких жартів, тому важко сказати, чи вони просто розважаються, чи намагаються зробити людині боляче, їдко висміюючи її серед товаришів, особливо в Інтернеті, де покарання за проступок можна уникнути. Ображаючи жертву, особи, які чинять булінг, можуть сказати: «не сприймай серйозно», а людина, увібравши негатив від віртуального діалогу, відчуває вже реальні емоції. З цього випливає, що ознакою булінгу можна розглядати й суб'єктивне ставлення жертви до подібних «жартів»: якщо дитина відчуває себе постраждалою або думає, що сміються з неї, а не з нею, то жарт зайшов занадто далеко. Якщо це триває навіть після того, як людину попросили зупинитися і не продовжувати дії, які шкодять дитині, то це вже можна назвати знущанням.

А коли знущання відбуваються в Інтернеті, це може спричинити небажану увагу широкого кола людей, включаючи незнайомих, тим паче в наш час, коли людям властиво не допомагати один одному, а навпаки – поглузувати з кого-небудь й надрукувати публікацію про невдачу іншого, ловлячи примарну популярність свого висловлювання чи допису.

Отже, якщо людина переживає негативні емоції від кібербулінгу, і це не зупиняється, їй варто надати допомогу. Зупинити знущання в Інтернеті - це не тільки зупинити порушників та провокаторів, а також визнати, що кожен заслуговує на повагу в Інтернеті та в реальному житті.

Наслідки інтернет-цькування можуть тривати довго і впливати на людину різними способами: психічно – через почуття засмученості, збентеженості, а іноді навіть злості, сорому або втрати інтересу до речей, які постраждалий полюбляє, фізично – через втому, втрату сну, можливі також такі симптоми, як: біль у животі чи головний біль. Постійне відчуття того, що з людини насміхаються або переслідують може заважати їй говорити чи вирішувати звичайні проблеми. У крайньому випадку кібербулінг може призвести навіть до того, що люди вчиняють суїцид, не знаходячи шляхів вирішення та подолання власних страхів, набутих в Інтернеті.

Аналізуючи літературу з проблеми, можна виділити наступні способи протидії кібербулінгу:

- 1) інтернет-гігієна (не викладати про себе забагато інформації, яка може бути використана для цькування);
- 2) налаштування конфіденційності профілю соціальних мереж;
- 3) боротьба з кібербулінгом через скарги на коментарі та блокування окремих користувачів;
- 4) тимчасові уходи з соціальних мереж, щоби дати собі перепочити [3].

Висновок. Таким чином, кібербулінг може вплинути на жертву різними способами, зокрема, призвести до поганого самопочуття та довготривалих негативних емоцій, аж до суїцидальних спроб. У наш час життя поза інтернетом для багатьох молодих людей вбачається неможливим, тому необхідно вживати заходи аби зробити віртуальне середовище комфортним та безпечним. З наслідками кібербулінгу треба боротися, а жертвам надавати необхідну всебічну допомогу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Лубенець І. Г. Насильство серед школярів: учасники та їх кримінологічна характеристик. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2016. Вип. 37(3). С. 51-54.
2. Миронюк Т. В., Запорожець А. К. Кібербулінг в Україні: соціально небезпечне явище чи злочин: визначення та протидія. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2018. № 2(16). С. 275-284.
3. Про кібербулінг для підлітків [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://osvita.dia.gov.ua/courses/cyberbullying> (дата звернення: 16.11.20).
4. Meaning of «bully» in the English Dictionary [Electronic resource]. Access mode: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/bully?q=bullying#translatingTitle> from the screen (дата звернення: 16.11.20).

Владислав Притуляк

*здобувач вищої освіти факультету
підготовки фахівців для підрозділів
стратегічних розслідувань*

Науковий керівник:

Елеонора Скиба

*професор кафедри гуманітарних дисциплін
та психології поліцейської діяльності,
доктор філософських наук, доцент*

ВАЖЛИВІСТЬ ТА РОЛЬ ЮРИДИЧНОЇ ЛОГІКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Актуальність теми: В сучасній логічній практиці широко використовується весь арсенал логічних засобів: визначення (юридичних понять), поділ (наприклад, класифікація злочинів), версія (як вид гіпотези), умовивід (наприклад, в обвинувальному чи виправдовувальному вироках), доведення та спростування (наприклад, під час досудового розслідування та судового розгляду). Предметом судового розгляду, є як правило, подія, що вже відбулася. Процес доказування - це специфічна форма пізнання істини при розслідуванні кримінальних та адміністративних правопорушень.

Тут головну роль відіграють логічні засоби пізнання, в першу чергу, умовивід. Змістовну основу формально-логічної культури мислення юристів, яка утворюється і розвивається засобами формальної логіки, складає глибоке знання таких компонентів:

- формально-логічних принципів та законів, що служать відправним пунктом для реалізації вимог логіки в юридичній практиці;
- форм абстрактного мислення - понять, суджень, умовиводів, гіпотез, теорій та ін.;
- методів пізнання і виявлення логічних зв'язків, які мають формально-логічну природу;
- логічних операцій: узагальнення, обмеження, визначення і ділення понять, перетворення суджень та ін.;
- сукупності численних правил і вимог, які впливають з формально-логічних законів, структури думки, методів побудови суджень;
- засобів, прийомів і способів забезпечення до казовості і переконливості юридичної теорії і практики, професійної мови;
- застережень від можливих логічних помилок умисного (софістичного) чи неумисного (паралогічного) характеру [3, с. 367].

Культура абстрактно-логічного мислення складає найважливіший елемент фундаменту логічної культури юриста. Вона включає в себе:

- а) певну сукупність знань про засоби розумової діяльності і їх форми, що посилюють